

KIINTEISTÖ- JA HAUTAUSTOIMEN JOHTOKUNTA

4.6.2025

Aika Keskiyö 4.6.2025 klo 16

Paikka Jämsän kirkon alasali, Koskentie 30 B, Jämsä

KOKOUKSEN ASIALISTA

32 §	Kokouksen avaus	3
33 §	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
34 §	Työjärjestyksen hyväksyminen	3
35 §	Pöytäkirjan tarkastajien valinta Pöytäkirjan tarkastus	3
36 §	Hautamuistomerkkisuunnitelman hyväksyminen	4
37 §	Hautamuistomerkkisuunnitelman hyväksyminen	4
38 §	Koskenpään kirkon lämmitysmuodon vaihto	5
39 §	Muut asiat	5
40 §	Oikaisuvaatimusohjeet ja kokouksen päätös	6

Jämsä 26.5.2025

JORMA HONKANEN
Jorma Honkanen
puheenjohtaja

Aika	Keskiviikko 4.6.2025 klo 16.15 - 17.18		
Paikka	Jämsän kirkon alasali, Koskentie 30 B, 42100 Jämsä		
Läsnä	Honkanen, Jorma	puheenjohtaja	
	Harju, Matti	jäsen	
	Hiekkamäki, Lea	"	
	Häyrynen, Tarvo	"	
	Kiuru, Inkeri	"	
	Kivimäki, Hanna	"	
	Korpi, Reino	"	
	Pohjoismäki, Pasi	"	poissa
	Sipilä, Markku	varajäsen	
	Salmio, Risto	jäsen	poissa
	Lehtonen, Pertti	kirkkoneuvoston edustaja	
Muut osallistujat	Pallas, Ilari	talousjohtaja	
	Kivi, Päivi	hautaus-toimen päällikkö	
	Niemelä, Harri	kirkkoherra	
	Mäntylä, Erkki	kirkkovaltuuston puheenjohtaja	poissa
	Lahtinen, Merja	kirkkovaltuuston varapuheenjohtaja	poissa
Asiat	§§ 32 - 40		
Allekirjoitukset	Jorma Honkanen puheenjohtaja	Päivi Kivi sihteeri	
Pöytäkirjan tarkastus	Jämsä 4.6.2025		
	Matti Harju pöytäkirjantarkastaja	Lea Hiekkamäki pöytäkirjantarkastaja	

32 §

KOKOUKSEN AVAUS

Puheenjohtaja avaa kokouksen 16.15.

33 §

KOKOUKSEN LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS

Tämän kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus todetaan edellisen kiinteistö- ja hautaus-toimen johtokunnan johtosäännön mukaisesti. Menettelytapa on esitetty tässä.

Kiinteistö- ja hautaus-toimen johtokuntaan kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja seitsemän jäsentä. Johtokunta on päätösvaltainen, kun vähintään 5 jäsentä, puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja mukaan lukien on saapuvilla. Kutsu kokoukseen tulee lähettää johtokunnan jäsenille viimeistään viisi päivää ennen kokousta.

Kokouskutsu asialuetteloinen ja liitteinen on lähetetty sähköisesti kaikille ja lisäksi postitse sitä pyytäneille 26.5.2025.

Talousjohtaja ehdottaa:

Kokous todetaan lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös:

Esityksen mukainen.

34 §

TYÖJÄRJESTYKSEN HYVÄKSYMINEN

Talousjohtaja ehdottaa:

Asiat käsitellään esityslistan esittämässä järjestyksessä.

Päätös:

Esityksen mukainen.

35 §

**PÖYTÄKIRJAN TARKASTAJIEN VALINTA
PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS**

Talousjohtaja ehdottaa:

Pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan aakkosjärjestyksen mukaan Matti Harju ja Lea Hiekkämäki. Pöytäkirja tarkastetaan kokouksen jälkeen.

Päätös:

Esityksen mukainen.

36 §

HAUTAMUISTOMERKKISUUNNITELMAN HYVÄKSYMINEN

Liite 1

Jämsän Vanhalla hautausmaalla sijaitsevaan Palmrothin sukuhautaan 0100A-00-0171au, on tullut muistomerkkisuunnitelma, jossa haudalle halutaan asentaa lisäkivi. Hauta-alue käsittää 21 paikkaa ja haudalla on ennestään 6 muistomerkkiä. Uusi kivi on 100cmx65cm ja on tyyliltään samanlainen kuin samassa rivissä olevat 4 aikaisempaa muistomerkkiä. Suunnitelmassa aikaisempia kiviä tiivistetään, jotta hauta-alueen vasempaan reunaan saadaan jätettyä n. 60cm:n levyinen kulkuväylä. Liitteenä suunnitelma.

Hautaustoimen päällikkö ehdottaa:

Kiinteistö- ja hautaustoimen johtokunta hyväksyy esitetyn suunnitelman.

Päätös:

Esityksen mukainen.

37 §

HAUTAMUISTOMERKKISUUNNITELMAN HYVÄKSYMINEN

Liite 2

Jämsän Vanhalla hautausmaalla sijaitsevaan Aaltosen sukuhautaan 0100F-00-0363aj, on tullut muistomerkkisuunnitelma, jossa haudalle halutaan asentaa lisäkivi. Hauta käsittää 10 paikkaa. Haudalla on ennestään 3 muistomerkkiä. Uusi kivi mahtuu hyvin alueelle.

Liitteenä suunnitelma.

Hautaustoimen päällikkö ehdottaa:

Kiinteistö- ja hautaustoimen johtokunta hyväksyy esitetyn suunnitelman.

Päätös:

Esityksen mukainen.

38 §

KOSKENPÄÄN KIRKON LÄMMITYSMUODON VAIHTO

Koskenpään kirkon öljylämmityksestä luopuminen on talousarviossa suunniteltu tehtäväksi vuonna 2025. Eri vaihtoehtoja on useita, joiden kustannukset vaihtelevat voimakkaasti. Kirkkolailla suojeltujen rakennusten osalta, on oltava museovirastoon yhteydessä. Museovirasto ja kirkkohallitus hyväksyvät myös suunnitelmat. Kirkkohallituksen talotekniikan asiantuntija Jari Poutiainen kävi tutustumassa paikan päällä kohteeseen 7.5.2025.

Maalämpö vaatii maaperätutkimusta porakaivojen rakentamista varten ja toimenpide luvan kaupungin rakennusvalvonnasta. Tämä toimenpide on kallein investointikustannuksiltaan, mutta edullisin käyttökustannuksiltaan. Maalämpökattila asennetaan purettavan öljylämmityskattilan tilalle.

Ilma-vesilämpöön siirryttäessä lämmityskattila asennetaan öljylämmityskattilan tilalle. Kovilla pakkasilla lämmityskattila lämmittää sähköllä, mutta vuositasolla energiaa säästyy öljylämmitykseen verrattuna. Vaatii toimenpideluvan, koska kyseessä on suojeltu rakennus. Investointikustannukset ovat maalämmön jälkeen toiseksi suuret, mutta energiakustannukset toiseksi edullisimmat.

Nykyisen kattilan muuttaminen biopolttoaineella toimivaksi on järkevä ratkaisu, jos rakennukseen on vasta uusittu kattila tai oheislaitteet. Öljysäiliö on uusittu v. 2018 ja on kustannuksiltaan halvin. Biopolttoaineen käyttö ei vaadi lupia ja on ainakin toistaiseksi kalliimpaa kuin öljy. Tämä vaihtoehto soveltuu esimerkiksi, jos aikomuksena on investoida tulevaisuudessa, vaikka maalämpöön. Pienet investointikustannukset. Öljysäiliö puhdistetaan ja suutin vaihdetaan.

Talusojohtaja ehdottaa:

Kiinteistö- ja hautaus-toimen johtokunta päättää hyväksyä ehdotuksen vaihtaa Koskenpään kirkon lämmitysmuodon biopolttoaineella toimivaksi ja esittää sen edelleen kirkkoneuvoston hyväksyttäväksi.

Päätös:

Esityksen mukainen.

39 §

MUUT ASIAT

-Keskusteltiin kirkkomuseon valmistumisen vaiheista ja talusojohtaja esitteli kirkon alakerran tilojen mahdollisia käyttötapoja.

40 §

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA KOKOUKSEN PÄÄTÖS

Puheenjohtaja antaa kirkkolain mukaisen muutoksenhakuohjauksen ja päättää kokouksen 17.18.

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS

Jämsän seurakunta

Kiinteistö- ja hautaus-toimen johtokunta

4.6.2025 § 39

1 MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot

Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain (652/2023) 12 luvun 4 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 2 luvun 6 §:n 2 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, hankintalaki) 146 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan hankintalain mukaista valitusta ei voi tehdä päätöksestä tai muusta ratkaisusta, joka koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua.

Pöytäkirjan pykälät: 32-25, 38-29

Oikaisuvaatimusoikeudesta aiheutuva valituskielto

Koska päätöksestä voidaan tehdä kirkkolain 12 luvun 1 §:n 1 momentin mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

Pöytäkirjan pykälät:

Erikseen säädetty muutoksenhakukiellot

1. Viranhaltija ei saa valittamalla hakea muutosta lain evankelis-luterilaisen kirkon viranhaltijasta (viranhaltijalaki) 73 §:n mukaan viranomaisen päätökseen evankelis-luterilaisen kirkon virkaehtosopimuksista annetun lain 2 §:ssä tarkoitettussa asiassa eikä saattaa sitä oikaisuvaatimuksin tai hallintoriita-asiana ratkaistavaksi, jos hänellä taikka viranhaltijayhdistyksellä on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa. Mitä tässä momentissa säädetään, sovelletaan vain viranhaltijaan, joka on jäsenenä sellaisessa viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa, tai sen alayhdistyksessä.
2. Muutosta ei saa erikseen hakea oikaisuvaatimuksella tai kirkollisvalituksella päätökseen, joka koskee viranhaltijalain 62 §:n 4 momentissa tarkoitettua väliaikaista virantoimituksesta pidättämistä.
3. Seurakunnan jäsenellä ei ole oikeutta tehdä oikaisuvaatimusta tai valitusta kirkkolain 12 luvun 5 §:n 1 momentin mukaan kirkkoneuvoston tai seurakuntaneuvoston päätöksestä, jos se koskee toiseen henkilöön kohdistuvaa diakoniaa, kristillistä kasvatusta tai opetusta.
4. Valittamalla ei saa hakea muutosta oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 2 luvun 6 §:n 2 momentin mukaan päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa. Valittamalla ei myöskään saa hakea muutosta hallinnon sisäiseen määräykseen, joka koskee tehtävän tai muun toimenpiteen suorittamista.
5. Muun lainsäädännön mukaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet:

Hankintoja koskevat muutoksenhakukiellot

Hankintaa koskevista päätöksistä ei kirkkolain 12 luvun 8 §:n 2 momentin nojalla saa tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan.

Asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnysarvon. Kansalliset kynnysarvot ilman arvonnisäveroa laskettuna ovat:

- 60 000 € (tavarat ja palvelut sekä suunnittelukilpailut);
- 150 000 € (rakennusurakat);
- 400 000 € (hankintalain liitteen E 1–4 kohdassa tarkoitettut sosiaali- ja terveystoimen palvelut);
- 300 000 € (hankintalain liitteen E 5–15 kohdassa tarkoitettut muut erityiset palvelut) ja
- 500 000 € (käyttöoikeussopimukset).

Pöytäkirjan pykälät:

2 OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja -aika

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään ja yhteystiedot:

Jämsän kirkkoneuvosto

Käyntiosoite: **Koskentie 30 A, Jämsä**

Postiosoite: **Koskentie 30 A, 42100 JÄMSÄ**

Sähköposti: **jamsanseurakunta@evl.fi**

Pöytäkirjan pykälät: 36-27

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon päätöksestä. Oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä siitä, kun pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksen voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti.

Oikaisuvaatimuksen on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi:

- oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
- tiedot oikaisuvaatimuksen kohteena olevasta päätöksestä
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan

- millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan.

3 HANKINTAOIKAISU

Hankintaoikaisun tekeminen

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön asianosainen voi tehdä hankintayksikölle kirjallisen hankintaoikaisun (hankintalaki 132–135 §). Hankintaoikaisu toimitetaan hankintayksikölle.

Hankintayksikkö:

Käyntiosoite:

Postiosoite:

Sähköposti:

Hankintaoikaisu on tehtävä **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.

Oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta.

Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Hankintaoikaisun on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa hankintaoikaisun tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Hankintaoikaisun voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti.

Hankintaoikaisun sisältö

Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi:

- oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
- tiedot hankintaoikaisun kohteena olevasta päätöksestä
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan.

Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

4 VALITUSOSOITUS

a) Kirkollis- ja hallintovalitukset

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.

Valitusviranomaisen ja yhteystiedot:

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Raatihuoneenkatu 1, Hämeenlinna

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 HÄMEENLINNA

Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät:

Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät:

Valitusaika on **30 päivää** päätöksen tiedoksisaannista.

Muutoksenhakuajan laskeminen

Valitusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä siitä, kun pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa. Jos muutoksenhakuajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

b) Valitus markkinaoikeuteen

Valitus on tehtävä kirjallisesti **14 päivän kuluessa** siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen. Valitusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta.

Jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen hankintalain 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa, valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun tarjoaja on saanut tiedon päätöksestä valitusosoituksineen.

Valitus markkinaoikeudelle on tehtävä viimeistään kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä oheisasiakirjoineen tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämistä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Hankinta-asiaan muutosta hakevan on lisäksi kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön ilmoittamaan osoitteeseen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Hankintayksikön yhteystiedot ovat edellä hankintaoikaisua koskevassa kohdassa.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella voidaan saattaa hankintalaissa tarkoitettu hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan. Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua, 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin hankintalain 75 §:n nojalla tai 3) sitä, että hankintalain 93 §:ssä tarkoitettun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia. Asia voidaan saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnsarvon.

Markkinaoikeuden yhteystiedot

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle osoitettuna osoitteeseen:

Postiosoite: **Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI**

Käyntiosoite: **Tuomioistuimet-talo. Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki**

Puhelinvaihe: 029 56 43300

Faksi: 029 56 43314

Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

5 VALITUKSEN SISÄLTÖ JA LIITTEET, VALITUSASIAKIRJOJEN TOIMITTAMINEN JA OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää
- sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä valitusviranomaiselle.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksensä tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei valitusviranomainen toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa.

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikeudenkäyntimaksu

[Tuomioistuinmaksulain](#) (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu, jollei lain 4, 5, 7, 8 tai 9 §:stä muuta johdu. Tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetun oikeusministeriön asetuksen (1122/2021) 1 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa on 270 € ja markkinaoikeudessa 2 120 €. Käsittelymaksu markkinaoikeudessa on kuitenkin 4 240 €, jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoonaa euroa ja 6 350 €, jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy täältä: [Maksut - Tuomioistuinlaitos \(oikeus.fi\)](#)

Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.